

Følgjande spørsmål vart reist av representanten **Mark Taylor** (MDG) til «PS 13/2021 Marin tiltaksplan». Fylkesdirektør for innovasjon og næringsutvikling svarar.

1. Kan fylkeskommunen i dei vidaregåande skulane tilby ei breiare kompetanse, t.d. innan dyrkingsteknologi med tilbod om dyrking av tang, skjel og tunikat m.m. med løyve til å dyrke noko i fjorden utanfor skulen?

Svar:

Bakgrunnen for å få reist akvakulturhaller knyta til dei marine vidaregåande skulene med opplæringstilbod i Vg 2 Akvakultur er nettopp at elevane treng lokalitetar for praktisk undervisning m.a. i dyrking av «nye marine artar» for å oppfylle læreplanen sine mål om dette.

Skulene melder om at dette er tema dei ynskjer å få til på lenger sikt, men også her er det spørsmål om ressursar og prioritering på kva områder ein skal utvikle og kva vi har kapasitet til å drifte. Når det gjeld dyrking av mikroalgar er dette planlagt inn i nye fasilitetar ved Måløy vidaregåande skule. Austevoll vgs. får via sin undervisningskonsesjon tilgang til Ocean Forest AS sine blåskjel- og tare dyrkingsanlegg.

Mykje av dyrkinga av slike artar krev innandørs fasilitetar og lokalar for å gjennomføre dei ulike livssyklusfasane fram til dei kan settast i sjøen. Konsesjon til dyrking av nye marine artane må det søkjast spesifikt om. Slik søknad vil det bli jobba med når hallane nærar seg ferdigstilling.

2. Kan fylkeskommunen be om flytande lukka anlegg i undervisningskonsesjonar?

Svar:

Utleige av undervisningskonsesjonar er eit unnatak frå hovudregelen om at skulen/fylkeskommunen sjølve skal eige og drive konsesjonsbiomassa. Bakgrunnen for at fylkeskommunane får nytte dette unnataket er at elevane skal vere sikra å få relevant arbeidspraksis på større, kommersielle anlegg. I dag er det ikkje flytande lukka anlegg i ordinær kommersiell drift, men under utprøving hjå fleire aktørar. Det er ikkje mogleg å be næringsaktørane om dette pr. i dag i og med at teknologien ikkje er kommersialisert.

3. Kan dei vidaregåande skulane og Fagskulen gå til innkjøp av lukka merdar finansiert med fond knyta til undervisningskonsesjonar?

Svar:

Det er i dag ikkje lukka anlegg som er ferdig utprøvd og klar for kommersiell drift. Fonda skal nyttast til å vidareutvikle opplæringa i akvakultur ved dei vidaregåande skulene, og dette gir også rammene for bruk av midlar frå fonda. Lukka anlegg er likevel for kostbart, både i innkjøp og i nytt personell som skal drifte anlegget. Dette er også grunnen til at vi leiger ut biomassen til kommersielle aktørar.

Undervisning om lukka, semilukka og landbaserte anlegg og miljøteknologi vert gitt teoretisk.

4. Trengs det ei oppdatering av vedtektene slik at dei er ikkje i vegen for innkjøp av lukka merdar?

Svar:

Nei, vedtektene legg ikkje større føringar på bruken enn det som er skissert i svaret over. Oppdateringa er i hovudsak knyta til at vedtektene no er svært ulike mellom dei to skulene som har fond, og at vedtektene juridisk er knyta til dei to tidlegare fylkeskommunane og ikkje til Vestland fylkeskommune.

5. Opnar læreplanen opp for at, med lukka system på plass, slamhandsaming og energiomforming kan også bli ein del av undervisninga?

Svar:

Slamhandsaming har det vore jobba mykje med i næringa for å finne gode løysingar på, og enno viktigare blir det framover med større produksjon på land. I samband med utarbeiding av planar for akvahallar er slambehandling vurdert nettopp fordi det er eit viktig område å gi opplæring i. Mengda slam frå akvahallen vil vere så liten at det er vanskeleg å finne system for slamhandsaming som kan handtere så små mengder slam. Det vil komplisere anlegg, drift og auke kostnader om det i det heile vil vere mogleg å få til. Teoretisk opplæring vert gitt.

Læreplan gir retningslinjer for kva skulen skal gi opplæring i akvakulturnæringa si påverknad på miljø og tiltak for å avgrense påverknad vert vektlagt i opplæringa. I samband med dette har t.d. Måløy vgs. nyleg kjøpt inn utstyr for miljømålingar slik at elevane skal forstå samspelet mellom oppdrett og miljø. Dei vil no blant anna få praktiske oppgåver med å ta strømmålingar og sedimentprøver og analysere resultat.

6. Undervisningskonsesjonane er drifta av kommersielle aktørar. Kan fylkeskommunen oppmode dei til å eksperimentere i ei berekraftig retning for å oppnå ein meir allsidig undervisning og kompetanse retta mot neste generasjonen og ei akvakulturnæring innanfor økologiske tolegrensar?

Svar:

Nei, fylkeskommunen har ikkje slik mynde, men næringa jobbar heile tida med tydelege visjonar og mål om å bli endå meir økologisk berekraftig. Intensjonen med utplasseringa er at elevane skal få erfaring frå oppdaterte og velfungerande kommersielle anlegg slik dei vert drifta pr. i dag. Når ny teknologi vert innført og kommersialisert, får også elevane erfaring frå dette ute hos bedriftene.

7. I Tiltak: Følgje opp det næringsmessige arbeidet med regionale fiskerihamner i Vestland, viser eg til svara:

<https://innsyn.vlfk.no/Innsyn/DmbHandling/ShowDmbHandlingDocument?dmbId=3469&caseType=Protokoll®istryEntryId=222465&sourceDatabase=>

Er det nokre overskotsmidlar frå 2020 som kan styrkje posten Grøn vekst og klimainnovasjon og øymerke 250 000 for ei støtteordning for landstraum i fiskerihamner?

Svar:

Fylkesdirektøren svarte i linken ovanfor mellom anna at: "Innovasjon og næringsavdelinga har i budsjettet til seksjon for Grøn vekst, klima og energi ein budsjettpost for Grøn vekst og klimainnovasjon. Frå denne posten vart det i 2020 brukt 4,2 millionar til tilskot til infrastruktur for nullutslepptransport. Om politikarane i Vestland ønskjer det er det mogleg å styrkje denne posten og øymerke eit beløp for landstraum i fiskerihamner"

8. I Tiltak: Mobilisering til marin forsking og utvikling i bedrifter, under «Korleis»:

Har fylkeskommunen kapasitet og kompetansen til å hjelpe bedrifter å søkje omstillingsmidlar, også internasjonalt som t.d. EU pengar til pilotprosjekt med t.d. lukka anlegg og berekraftig fôr?

Svar:

Pr. i dag har administrasjonen avgrensa kapasitet til å bistå bedrifter til prosjekt og tiltak som skissert over. Fylkeskommunen jobbar heller vanlegvis ikkje med einskild-bedrifter, men fokuserer meir på fellestiltak og tilrettelegging for næringa som heile. Vi har likevel tilsette i administrasjonen med kompetanse på internasjonale program som truleg også kan nyttast til medfinansiering av slike prosjekt. Men, dette krev vanlegvis også både delfinansiering frå fylkeskommunen og ressursar til å køyre prosessar (og å tåle og ikkje vinne fram i konkurransen med mange andre

prosjekt som søker si finansiering). Pr. i dag har vi ikkje «frie midlar» eller arbeidsressursar i marin sektor til å arbeide proaktivt på denne måten.